

České Středohoří

sobota 15. října 2016

PARDUBICKÝ KRAJ

Odjezd: v 6:45 hod. od hlavního vlakového nádraží Pardubice

Trasa autobusu: Pardubice – Lázně Bohdaneč - Praha - Lovosice - Litoměřice - Velké Žernoseky (vystoupí skupina IV) - Libochovany - Sebužín (vystoupí skupina I a II) - stejnou cestou zpět - Kamýk, odbočka (vystoupí skupina III) - Velké Žernoseky (zde čeká na všechny skupiny) - Pardubice (360 km).

Předpokládaný příjezd do Pardubic: kolem 20.00 hod.

Pěší trasy:

Trasa I (délka trasy 20 km, stoupání 840 m)

Sebužín - po modré značce - Rytina soutěska - Čeřeniště, obec - rozcestí s červenou - po červené doprava "J" směrem - Homolka, rozcestí s modrou - po modré - "Z" směrem - Sedlo pod Varhoštěm - dále po žluté - Varhošť - rozc. Pod Varhoštěm - odtud "J" po zelené - Hlinná - "JZ" po žluté - Pod Plešivcem, kaplička - "J" po modré - Kamýk - "JZ" po zelené - Kalvárie - vyhlídka Tři kříže - stejnou cestou zpět - Kalvarie - pokračovat po zelené - Velké Žernoseky

Varianta Ia: z rozc. Čeřeniště, obec - "J" směrem po žluté značce (silnice, značená cyklotrasa 3057) - Sedlo pod Varhoštěm - dále po žluté - Varhošť - stejnou cestou zpět do sedla a pokračovat po silnici (cyklotrasa 3057) do Hlinné - dále pokračovat podle původní trasy (délka zkrácené trasy 17 km, stoupání 725 m)

Trasa II (délka trasy 17 km, stoupání 751 m)

Sebužín - po zelené značce - rozc. Pod Varhoštěm - "V" po žluté značce - Varhošť - stejnou cestou zpět - rozc. Pod Varhoštěm - odtud stejně jako skupina I až do Velkých Žernosek.

Varianta IIa: z Varhoště pokračovat po žluté značce - Sedlo pod Varhoštěm - pokračovat po silnici "J" směrem (cyklotrasa 3057) do Hlinné - dále pokračovat podle původní trasy (délka zkrácené trasy 15 km, stoupání 704 m)

Trasa III (délka trasy 10 km, stoupání 328 m)

Kamýk - "SV" po modré - Pod Plešivcem, kaplička - NS Hlinná-Kamýk, společně s modrou - vyhlídka Plešivec - rozcestí s cyklo 3057 - "SV" po NS společně s cyklo 3057 - rozcestí se žlutou značkou - po žluté doprava "JZ" - rozc. pod Plešivcem, kaplička - "JZ" po modré - Kamýk - dále po zelené "JZ" směrem - Kalvárie - vyhlídka Tři kříže - stejnou cestou zpět - Kalvarie - pokračovat po zelené - Velké Žernoseky

Trasa IV (délka trasy 10 km, stoupání 317 m)

Velké Žernoseky - po zelené podél Labe "SZ" směrem - Kalvárie, vyhlídka Tři kříže - dále po zelené - Kamýk - po modré "JV" směrem - Malíč - Velké Žernoseky

Možnosti občerstvení: Malíč (trasa č. IV), Velké Žernoseky

Mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 11 - České Středohoří - východ

Cena: členové dospělí 250,- Kč, členové děti 120,- Kč, ostatní 300,- Kč, děti nečlenů 170,- Kč.

Přihlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail egova@seznam.cz, mobil 739 569 070. Při odhlášení od 14. dne před termínem akce a při nedostavení se k autobusu zaplatí každý stanovenou cenu v plné výši.

Trasy připravil, výlet vede: Petr Dračinský (mobil 732 959 402 T-mobile)

Zajímavosti na trase

[1] **Sebužín** - je částí městského obvodu Ústí nad Labem-Střekov. Leží v CHKO České středohoří, na pravém břehu řeky Labe (143 m n. m.) při ústí Tlučeňského potoka; níže pod

Sebuzínem se do Labe vlévá další z drobných přítoků, Rytina a Němčický potok. V okolí se zvedají vrchy Krkavčí skála, Varhošť, Trabice a Deblík. Sebuzín je prvně zmiňován roku 1251. Sebuzín byl poddanskou vesnicí. Za třicetileté války byl vypleněn. Škola je ve vsi poprvé zmiňována roku 1774. Roku 1827 většinu domů zničil požár. V roce 1855 tu řádila epidemie cholery. Obyvatelé se živilí pěstováním ovoce (třešně, meruňky, jablka, broskve, hrušky), které se po Labi vyváželo do Německa. Do roku 1960 byl Sebuzín součástí litoměřického okresu. Od roku 1980 je součástí města Ústí nad Labem. Kaple svatého Vincence z Ferrary – barokní kaple stojí nad návší ve středu obce. Postavena byla v roce 1745, ve výklenku se nachází plastika Ježíše Krista. Ve věžičce se nachází litinový zvon. Uvnitř kaple je pouze malý oltář. Sakrální stavba je kulturní památkou.

[2] Rytina soutěska - romantická soutěska, kterou protéká potok Rytina. Potok na své 2,5 kilometrové pouti překonává výškový rozdíl přes 350 m. Zhruba 1 km před ústím do Labe potok regulují umělé kaskády. Na jaře tu rozkvétají koberce bledulí.

[3] Varhošť - 639 m, poskytuje jeden z nejkrásnějších rozhledů v Českém středohoří. Jedná se o zalesněný čedičový vrch tyčící se na pravém břehu Labe asi 8 km od Litoměřic, na jehož vrcholu stojí rozhledna (v pořadí již třetí). Díky své poloze nabízí opravdu nádherné pohledy a to všemi směry. Lze odtud zahlédnout zákruty řeky Labe až na osmi různých místech.

[4] Hlinná - malá horská obec prvně doložena r. 1337, pův. zemědělská a ovocnářská. Dochovány pozdně empírové zděné domy z poloviny 19. stol. a lidové dřevěné stavby z přelomu 18. a 19. stol. Severovýchodně nad obcí přírodní památka Holý vrch (557 m n. m.) s botanickou rezervací koniklece, jihovýchodně přírodní památka Hradiště (545 m n. m.) se stepní květenou a dalekým rozhledem.

[5] Plešivec - vrch většinou zalesněný, jeho jižní svah pokrývá rozsáhlé suťové pole, které při pohledu zdálky vzbuzuje dojem pleše. Suťová pole složená z poměrně stejně velkých úlomků se také nazývají droliny. V sopečném reliéfu Českého středohoří představuje Plešivec výrazný útvar budovaný žílou olivinitického čediče, který se zde do roku 1945 těžil. V sutích na úpatí západního a severozápadního svahu, vznikly trvalé ledové jámy. V jámách se udržuje led a sníh do pozdního jara až počátku léta. Ledové jámy na Plešivci patří k nejznámějším jevům toho druhu v Českém středohoří, jedná se však o jev známý z mnoha dalších míst. Pod vrcholem se nachází Ledová studánka se stálou teplotou vody od 5 do 7° C. Na jižním svahu stojí barokní kaple sv. Jana Křtitele postavená roku 1660 kolem ní rostou staleté duby.

[6] Kamýk - obec písemně připomínána r. 1319 jako podhradí. Nad obcí výrazný skalní suk se zříceninou hradu z počátku 14. stol., pobořen r. 1632, zachován zbytek pětiboké věžové budovy, pod skálou zbytky opevnění. Pseudorenes. zámeček z r. 1865 s pamětní deskou připomínající pobyt Bedřicha Smetany r. 1860. Pamětní síň Bedřicha Smetany z r. 1994 na obecním úřadě. Dochována řada hrázděných a zděných lidových staveb.

[7] Kaple Navštívení Panny Marie - barokní kaple, které se říká Hrádecká kaple, se nachází na křižovatce zelené turistické značky a zároveň cyklostezky 3057 s neznámenou cestou z Libochovan do Velkých Žernosek, v blízkosti vrchu Strážiště, obklopena dubovým lesem. Vystavěna byla roku 1759, interiér přístupný příležitostně.

[8] Kalvárie - 239 m n. m. je částí polabského masivu České brány (Porta Bohemica) na pravém břehu Labe se třemi kříži na vrcholu. Legenda praví, že tyto kříže tam byly postaveny již před mnoha lety, kdy se 3 dívky zamilovaly do rytíře, ale protože on byl 1 a ony 3, tak když ho nemohla mít žádná tak skočily právě z této skály všechny společně. A protože už tam 1 kříž byl, tak tento rytíř tam další dva nechal přidat. Ale zda to je pravda, to nepotvrdím, ale ani nevyvrátím.

Díky erozní činnosti Labe zde na povrch vystupují prvohorní horniny, což je v Českém středohoří ojedinělé. V přírodní rezervaci Kalvárie jsou nejvýznamnější partie prudkých skalnatých svahů s výskytem suchomilných společenstev skalních stepí. Najdeme zde ohroženou ještěrku zelenou, nebo křivatec český, rozkvétající brzy na jaře.

[9] Velké Žernoseky - stará vinařská obec doložena r. 1170, nejsevernější vinice v Čechách. Pozdně barokní zámek z konce 18. stol., pod ním ve skále tesané vinné sklepy z 13. stol. Pozdně gotický kostel sv. Mikuláše z r. 1516 s gotickou věží ze 14. stol. upravenou r. 1881. Empírové lidové domy s arkádovými pavlačemi. Severozápadně labská soutěska zvaná Porta Bohemica.

